

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-10/2007/41.

Ikt.sz.: Vj-10/2007/72.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Hídépítő Rt.** Budapest, a **Strabag Építő Rt.** Budapest, a **Swietelsky Építő Kft.** Budapest, a **Vegyépszer Rt.** Budapest és a **Schumann-Fischer Építőipari Kft.** Bóly eljárás alá vontakkal szemben versenykorlátozó megállapodás és összehangolt magatartás miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

végzést.

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó jogorvoslati kérelemnek van helye.

Indokolás

I.1. Az eljárás tárgya

1. A GVH rendelkezésére álló információk szerint Pomáz Város Önkormányzata Pomáz, Orlovác és Szelistye városrész út- és csapadékelvezetése tárgyában nyílt közbeszerzési pályázatot írt ki. A pályázaton az eljárás alá vont vállalkozások vettek részt, és a Hídépítő Zrt., illetve a Schumann-Fischer által létrehozott Pomáz 2006 Konzorcium nyerte meg a pályázatot. A Pomáz 2006 Konzorcium alvállalkozójaként a szintén ajánlattevő Strabag Zrt. jelent meg.
2. A rendelkezésre álló adatok alapján azonban alaposan feltehető volt, hogy a pályázó vállalkozások az ajánlattétel során megegyeztek a Pomáz 2006 Konzorcium győzelmében. Valószínűsíthető volt, hogy ennek érdekében a vállalkozások közösen készítették el ajánlataikat, és módosították azok értékeit az elérni kívánt cél érdekében.
3. Mivel vélelmezhető volt, hogy a vállalkozások ezen magatartása sérti a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi

LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-át, a Gazdasági Versenyhivatal 2007. január 10-én versenyfelügyeleti eljárást indított az érintett vállalkozásokkal szemben.

I.2. Az eljárás alá vontak

I.2.1. Hídépítő Zrt.

4. A Hídépítő Rt. (a továbbiakban: Hídépítő) 1993-ban jött létre zártkörű részvénytársaságként a korábbi Hídépítő Vállalat privatizációjával. A vállalkozás 98%-ban a VINCI Constructions S.A. tulajdonában van, 2%-ot pedig belföldi magánszemélyek tulajdonolnak. Fő profilja a hídépítés (folyami, közúti, vasúti hidak építése, rekonstrukciója), ugyanakkor tevékenységi körébe tartozik a hagyományos híd- és mélyépítő tevékenységen kívül erőművek, ipari létesítmények, illetve kommunális nagyberuházások - víz- és szennyvíztisztítók, hulladéklerakók, csatornázások, gázvezetékek - megvalósítása.

I.2.2. Schumann-Fischer Építőipari Kft.

5. A vállalkozást (továbbiakban Schumann-Fischer) 2004-ben alapították, jogelődje az 1991-ben létrehozott Schumann-Fischer Bt. volt. Fő tevékenysége építőipari generálkivitelezés, ezen belül elsősorban közmű- és vezetékeképítés, kis százalékban magasépítés.

I.2.3. Strabag Zrt.

6. A Strabag Építő Rt. (a továbbiakban: Strabag) Magyarországon a legnagyobb útépitési kapacitással rendelkező vállalkozás. A vállalkozásban a Bau Holding Beteiligungs A.G. rendelkezik - a többségi irányítást biztosító - 71,4%-kal, míg az Eberhardt Bau GmbH. 28,6%-kal. A Strabag irányítja a Magyar Aszfalt Kft.-t, amelynek országos aszfaltkeverő telephálózat van a tulajdonában.

I.2.4. Swietelsky Építő Kft.

7. A Swietelsky Építő Kft. (a továbbiakban: Swietelsky) 1991-ben alakult. 2003-ban a Swietelsky Útvasút Kft. beolvadt a társaságba. A Swietelsky tevékenységei közé tartozik az autópálya, út, épület, híd, alagút, közmű és vezeték építése, beton-, habarcsgyártás, kavics-, homokbányászat. A Swietelsky Bau GmbH gyakorol felette közvetlen irányítást, valamint tagsággal rendelkezik benne a Schröder Kft. is.

I.2.5. Vegyépszer Építő és Szerelő Zrt.

8. A Vegyépszer Építő és Szerelő Zrt. (továbbiakban Vegyépszer) 1991-ben alakult át részvénytársasággá, tulajdonosa az Épszer-Unió Rt. és az Inforg Rt. (75% és 25%). A vállalkozás fő profilja az utépítés és a magasépítés.

I.3. A vizsgált közbeszerzési pályázat

9. Pomáz város önkormányzata 2006. június 7-én nyílt közbeszerzési eljárást írt ki a Pomáz Orlováczy és Szelistye városrész út- és csapadékvíz-elvezetés építése tárgyban.
10. Az ajánlati felhívás szerint az ajánlatok elbírálásánál az ajánlati ár (súlyszám: 65), a projektterv (súlyszám: 15) és a jótállási idő (súlyszám: 10) számítottak.
11. Az ajánlati dokumentációt az alábbi vállalkozások vették át: az eljárás alá vont Strabag, Hídépítő, Schumann-Fischer, Swietelsky, Vegyépszer, valamint a Hód-út Kft., az EGUT Zrt. és a Penta Kft..
12. Az ajánlattételi határidőre, 2006. július 13-ig a Strabag, a Swietelsky, a Vegyépszer, valamint a Hídépítő és a Schumann-Fischer konzorciuma, a Pomáz 2006 konzorcium pályázott.
13. A Hídépítő és a Schumann-Fischer 2006. július 26-án konzorciumi megállapodást kötött. A konzorcium vezetője a Hídépítő volt. A tagok részesedése a projektben 67 % (Hídépítő), illetve 33 % (Schumann-Fischer) arányban oszlott meg. A megállapodás szerint a Hídépítő az utépítést, a Schumann-Fischer pedig a csapadék csatornahálózat építését végezte volna .
14. Az ajánlatok bontására 2007. július 27-én került sor. Az egyes ajánlatok 16. pontjában „az elbírálási szempontokra tett megajánlások ismertetése” címen az alábbiak adatok szerepeltek:

	Konzorcium	Strabag	Swietelsky	Vegyépszer
Ajánlati ár (bruttó)	647.932.104 Ft	471.696.098 Ft	675.641.422 Ft	547.032.462 Ft
Garanciális idő	60 hónap	60 hónap	60 hónap	60 hónap
Kötbér (naponta)	1.000.000 Ft	2.000.000 Ft	500.000 Ft	1.000.000 Ft
Fizetési határidő	90 nap	30 nap	45 nap	90 nap

15. Az egyes vállalkozások ajánlataikban 10% feletti mértékben bevonni kívánt alvállalkozót nem jelöltek meg.
16. Az ajánlatok értékelésébe az önkormányzat közbeszerzési szakértőt vont be. A szakértő értékelése szerint egyedül érvényes ajánlatot a Pomáz 2006 konzorcium (Hídépítő és Schumann-Fischer) nyújtott be. A Strabag ajánlata 16 szempontban,

a Swietelsky-é 9 szempontban, a Vegyépszer-é pedig 14 szempontban volt érvénytelen. A szakértő két alternatív javaslatot terjesztett elő az önkormányzat felé: egyrészt, hogy az folytasson le új eljárást, bár az költséges és időt vesz igénybe, valamint már csak a jövő évi árakon fog folyni a verseny. Másik javaslata az volt, hogy az egyedüli érvényes ajánlatot beadott konzorciummal kezdeményezzen tárgyalást a Közbeszerzési törvény 254. § (1) bekezdésének c) pontja és a (2) bekezdés alapján. Így az eljárási határidők nem módosulnak, bár az ajánlati ár valószínűleg nem lesz sokkal kisebb a rendelkezésre álló fedezetnél.

17. Az önkormányzat képviselőtestülete 2006. augusztus 2-i rendkívüli ülésén hozott határozatával érvénytelennek nyilvánította a Strabag, a Swietelsky és a Vegyépszer ajánlatát. Határozata szerint a Pomáz 2006 konzorcium érvényes ajánlatot tett, alkalmas a szerződés aláírására és a munka elvégzésére. Határozott továbbá arról is, hogy a konzorciummal tárgyalást kezdeményez, azzal, hogy a megjelentetett irányár, érték alá kell, hogy ajánlatot tegyen; amennyiben ez nem teljesül, úgy eredménytelennek minősül a pályázat.
18. A konzorciummal folytatott 2006. augusztus 3-i megbeszélés értelmében a konzorcium árajánlata közel nettó ötszázmillió Ft összegben került rögzítésre.
19. A vállalkozási szerződés megkötésére 2006. augusztus 14-én került sor.
20. A Hídépítő 2006. szeptember 13-án alvállalkozói szerződést kötött a Strabag-gal. A szerződés értelmében a Strabag végezte alvállalkozóként Pomáz, Orlovác, Szelistye városrész és a Huszár utca útépitési munkáit. A szerződéses ár a teljes projekt összértékének kb. 3/5-ét tette ki.

I.4. Az eljárás alá vontak nyilatkozatai

1.4.1. Az írásbeli beadványok

1.4.1.1. Hídépítő

21. A projekt kapcsán konzorciumi tárgyalásokat a Schumann-Fischer-rel folytatott, amellyel konzorciumi szerződést is kötöttek. A vállalkozás konzorciumi bevonását az indokolta, hogy a vállalkozás a szomszédos Szentendrén dolgozott, vízpépítési munkálatokat végzett. A helyi beszerzési és szervezési viszonyokat ismerte, valamint dolgozói laktak a környéken, ezért célszerűnek látszott konzorciumi társként bevonni.
22. A pályázat megnyerése után tárgyaltak alvállalkozói együttműködésről a Strabag-gal. A Strabag bevonását a kiíró önkormányzattal megkötött szerződésük feltételei indokolták. Az önkormányzattal folytatott 2006. augusztus 3-i megbeszélés eredményeképp ugyanis kénytelenek voltak árendeményt adni. A megváltozott feltételekkel azonban a Schumann-Fischer nem kívánta vállalni a kivitelezést, a Hídépítő-nek pedig nem volt megfelelő kapacitása a munka

elvégzésére. A Strabag-ot az áttervezési szükséglet és a kapacitásigény miatt vonták be, továbbá, mert az útépitésben nagy kapacitással rendelkezik és a közelben aszfaltkeverőt működtet. A Strabag-tól 2006. augusztus 21-én kaptak alvállalkozói ajánlatot, amit az előzőek miatt elfogadtak. Ennek igazolására a Hídépítő becsatolta 2006. szeptember 12-i, a Strabag felé intézett megkeresését, amelyben a Hídépítő visszautal a Strabag „2006. augusztus 21-i” ajánlatára.

1.4.1.2. Schumann-Fischer

23. A vállalkozás a Hídépítő-vel folytatott konzorcionális tárgyalásokat. A konzorciumi megállapodás értelmében a csapadék-csatorna építése lett volna a feladatuk.
24. A közbeszerzési eljárásban az árlejtést követően vita alakult ki a konzorciumi tagok között a Schumann-Fischer-re eső munkarész díjazását illetően, amelynek következtében a Hídépítő nem írta alá a vállalkozás által megküldött vállalkozási szerződést. Így már az önkormányzattal létrejött fővállalkozói szerződés megkötésében sem vettek részt.

1.4.1.3. Strabag

25. A vizsgált projekttel kapcsolatban konzorciumi tárgyalásokat nem folytatott. A pályázati eljárás alatt alvállalkozói bevonásról nem tárgyalt senkivel.
26. A pályázati eljárás lezárultát követően a Hídépítő megkereste a vállalkozást azzal, hogy alvállalkozóként be kívánja vonni a Pomáz, Orlovác és Szelistye városrész és a Huszár utca útépitési munkálatainak, valamint az azokhoz kapcsolódó csapadékvíz-elvezetési munkálatok elvégzésére. Ezt követően a Hídépítővel az alvállalkozói együttműködés részleteiről tárgyaltak. Az alvállalkozói szerződés megkötésére 2006. szeptember 13-án került sor.

1.4.1.4. Swietelksy

27. A vállalkozás előadása szerint a pályázat kapcsán nem tárgyalt sem konzorciumi, sem alvállalkozói együttműködésről az eljárás alá vont vállalkozásokkal.

1.4.1.5. Vegyész

28. A Vegyész a vizsgált projekt kapcsán sem konzorciumi együttműködésről, sem alvállalkozói bevonásról nem tárgyalt más eljárás alá vont vállalkozással.

1.4.2. A meghallgatások eredményei

1.4.2.1/A. Hídépítő

29. F. L. ügyfélkénti meghallgatásán elmondta: azért indultak a Schumann-Fischerrel konzorciumban, mert a Hídépítő számára új terület volt Pomáz térsége, helyismeretük nem volt, a Schumann-Fischer-nek azonban igen, emellett rövid idő volt megszabva a kivitelezésre. A helyismeret azért volt szükséges, mert ismerni kellett a helyi engedélyezési rendszert.
30. A tényleges konzorciumi együttműködés előadása szerint nem hiúsult meg, csak módosult. Mivel nem volt annyi forrása az önkormányzatnak, mint amennyit a konzorcium ajánlott, az árlejtés keretében árendedményt adtak a kiírónak. Az árendedmény értékelése után azonban a Schumann-Fischer nem kívánta a rá eső csatornázási munkát az alacsonyabb áron elvégezni. Átstrukturálták a feladatot, a Schumann-Fischer továbbra is a konzorcium tagja maradt, de ténylegesen nem végzett munkát. Ez lényegében jogi-formális tevékenységet jelentett, a konzorcium fenntartása érdekében.
31. A Strabag bevonására azért került sor, mert a Hídépítő-nek saját aszfaltkeverője nem volt. A térségben aszfaltkeverőt működtető Magyar Aszfalt nem volt megkerülhető, és tulajdonosa, a Strabag 15 %-al olcsóbban szerzett be onnan, mintha ezt közvetlenül a konzorcium tette volna. A Strabag-nak szintén volt a Schumann-Fischer-hez hasonlóan helyismerete. A Hídépítő végül a csatornázási munkát végezte.
32. A Strabag bevonásának körülményeiről elmondta: a Strabag illetékes területi igazgatójakereste meg telefonon, azzal, hogy tehetne-e ajánlatot, mert bár nem nyertek, de helyi kapacitásuk, aszfaltkeverőjük van, így szívesen részt vennének a munkában. Ez a konzorcium és az önkormányzat közötti szerződéskötés után történt, valamikor „szeptemberben”. A Strabag ezt követően írásban is ajánlatot tett a Hídépítő felé.
33. A konzorciumi pályázatban azért nem szerepelt, hogy 10 %-nál magasabb mértékben akarnak alvállalkozót bevonni, elmondta: a piaci gyakorlattal megegyezően, általában 10% felett nem jelölnék meg a pályázatban alvállalkozást, ha a tender kiírása nem igényli, kivéve ha referenciát hoz, vagy speciális a feladat, mert hibalehetőséget jelent az ajánlatban. A 10 % feletti alvállalkozó bevonását a közbeszerzési törvény az eljárás későbbi szakaszában is lehetővé teszi, a megfelelő procedúra lefolytatása mellett. Itt ezt elmulasztották, mert csak az építési naplóban jelentették be az önkormányzat felé a Strabag bevonását, amit az önkormányzat egyébként tudomásul vett.

1.4.2.1/B.Hídépítő

34. G. G. ügyfélkénti meghallgatásán elmondta: vállalkozási igazgatóhelyettesként a projekttel akkor került kapcsolatba, amikor a pályázat már be volt adva, de az eredményhirdetés még nem történt meg. A Schumann-Fischer bevonása azért volt indokolt, mert a térségben dolgozott, így voltak ott szakemberei, ismerte a helyi organizációs feladatokat. A konzorciumi együttműködés azért hiúsult meg, mert a beadott árhoz képest árendedményt

kellett adni az önkormányzatnak, amelyet a Schumann-Fischer végül nem tudott elfogadni. A konzorciumot formálisan továbbra is fenntartották.

35. A Strabag alvállalkozói bevonásával kapcsolatban elmondta: a Strabag jelentkezett a Hídépítő-nél azzal, hogy van helyi kapacitása, ilyen máskor is előfordul vesztes ajánlat után. A rövid kivitelezési határidő is a Strabag bevonása mellett szólt.
36. Az önkormányzat nem gyakoroltráhatást a konzorciumra annak érdekében, hogy a Strabag-ot vonják be. Az önkormányzattal az árlejtésről folytatott egyeztetésen az önkormányzat részéről annyi hangzott el, hogy a Strabag is a térségben dolgozik. A bevonásáról azonban üzleti alapon döntöttek.
37. A Strabag-on kívül más, a pályázaton részt vett vállalkozással nem tárgyaltak alvállalkozói együttműködésről.

1.4.2.2. Schumann-Fischer

38. Sch. R. ügyvezető a konzorciumi indulásról elmondta, hogy már egy éve a térségben dolgoztak, pomázi telephellyel. A helyismeret önmagában még nem segíti elő a megfelelő pályázatot, mivel az ajánlati felhívásban olyan feltételek (jótéjesítési garancia, garanciális biztosíték, hosszú fizetési határidő) voltak, amelyeknek a vállalkozás önállóan nem tudott volna megfelelni. Az árlejtés után azonban nem tudtak a Hídépítő-vel a csatornaépítés áráról megegyezni. Bár a konzorciumot formálisan fenntartották, ténylegesen azonban a Schumann-Fischer nem dolgozott.
39. A többi vállalkozáshoz hasonlóan ő sem tudja, hogy miért csak egy érvényes ajánlat érkezett be. Előadása szerint nehéz volt alakilag megfelelő pályázatot tenni. Nem tud arról, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a pályázat beadása előtt kommunikáltak volna egymással. A Hídépítő és a Strabag információi szerint csak a pályázat beadása után léptek kapcsolatba egymással.

1.4.2.3/A P. M. tanú (Strabag)

40. P. M. tanúmeghallgatásán elmondta: építésvezetőként a pályázat teljes körű előkészítése, összeállítása volt a feladata. A Strabag ajánlatában lévő hiányosságokat azzal magyarázta, hogy „hibázunk, emberek vagyunk, máskor is szoktunk hibázni”. Előadása szerint a vizsgált pályázatnál azért fordult elő olyan sok kizárási ok, mert jó néhány lényegében ugyanarra vonatkozik.
41. Nincs tudomása arról, hogy a pályázaton részt vett vállalkozások előzetesen kommunikáltak volna egymással. A Strabag alvállalkozókénti bevonására nem volt rálátása.

1.4.2.3/B T. E. tanú (Strabag)

42. Tanúkenti meghallgatásán elmondta: vállalkozásvezetőként ő jelölte ki P. M-t a pályázat összeállítására. Csak az árzsűrinél vett részt a projektben. Bár mindig át szokta nézni formai szempontból a pályázatokat, a konkrét ajánlat beadását megelőzően azonban szabadságon volt, mire hozzájutott, Sz. E. területi igazgató már átnézte, ezért ezt inkább csak átlapozta.
43. Még soha nem fordult elő, hogy ennyi hibát követtek volna el. Véleményük szerint azonban csak egy hibát vétettek, a többi, a kiíró által megállapított hibával nem értettek egyet. Nem tud arról, hogy a Strabag a pályázaton részt vett többi vállalkozással a pályázat beadása előtt kapcsolatba lépett volna. A Strabag alvállalkozókénti bevonására nem volt rálátása.

1.4.2.3/C Strabag

44. Sz. E. területi igazgató ügyfélkenti meghallgatásán elmondta, hogy a pályázat műszaki kérdéseivel foglalkozott a „zsűrizés” keretében, illetve ő döntött az ajánlati árról és a fizetési kondíciókról. Az ajánlat összeállításával, formális ellenőrzésével nem foglalkozott. Véleménye szerint csak egy formai hibát követtek el, a többi, a kiíró által megállapított hibát indokolatlannak tartották. A kiírók mindig az utolsó három év árbevételi adatait kérték, ebben az esetben azonban nem, ezt azonban nem vették észre.
45. Nincs tudomása arról, hogy szóba került volna a pályázat a beadás előtt az eljárás alá vont vállalkozások között.
46. A Strabag alvállalkozói bevonásáról elmondta: az eljárás eredményhirdetése után egy ideig a kiírói döntés megtámadásáról gondolkodtak. Munkára volt szükségük, a feladat egyszerű lett volna, és Pomázon is dolgoztak. Ha megnyerik a munkát, a fajlagos költségeik is alacsonyabbak lettek volna. Miután augusztus 20-án visszatért szabadságáról, arról tájékoztattak, hogy időközben kereste Fehér László a Hídépítő-től, ő pedig visszahívta. A Strabag az útépitést, a Hídépítő a csatornázást végezte.
47. A Hídépítő felé ajánlott áruk megegyezett azzal, ami a Strabag eredeti közbeszerzési ajánlatában szerepelt.
48. A Strabag jelölte meg ajánlatában a legalacsonyabb árat. Ezt az tette lehetővé, hogy Pomáztól 9 km-re, Pilisvörösváron van aszfaltkeverőjük. A Vegyészernek Sorokságon, a Swietelsky-nek Dunakeszin van keverője, de onnan költségesebb a szállítás.

1.4.2.4/A– H. A. tanú (Swietelsky)

49. Tanúkenti meghallgatásán elmondta: az útépités közép-magyarországi igazgatójaként a pályázati anyag felülvizsgálata volt a feladata, illetve annak jóváhagyása. A pályázati anyagot más személyek állították össze.
50. A Swietelsky által elkövetett formai hibák oka a figyelmetlenség lehetett.
51. Nem tud arról sem, hogy a pályázat beadása előtt megkeresték volna egymást az eljárás alá vont vállalkozások.

1.4.2.5/A Vegyépszer tanúk

52. N. R. tanúvallomásában elmondta: előkészítő mérnökként feladata az ajánlat összeállítása volt, munkáját felettese, B.M. vállalkozásvezető felügyelte. A Vegyépszer által elkövetett formai hibák oka az lehetett, hogy abban az időben sok ajánlatot adtak be, nem terjedhet ki mindenre a figyelmük.
53. Azért fordulhatott elő, hogy csak egyetlen érvényes ajánlat érkezett be, mert a kiírás bonyolult volt, és hiánypótlásra sem volt lehetőség.
54. Nem tud arról, hogy a pályázat beadása előtt megkeresték volna egymást az eljárás alá vont vállalkozások.
55. A költségvetést, a műszaki és a pénzügyi ütemtervet készítő B. M. tanúként N. R. vallomásával egyező információkat adott a vizsgálat számára.

1.4.2.5/B Vegyépszer

56. H. L. területi igazgatóként elmondta, hogy sem konzorciumi indulással, sem alvállalkozói együttműködésről nem gondolkodtak az ajánlatadási időszakban. Utóbbi nem okoz gondot, mert árat előzetes alvállalkozói kapcsolat nélkül is meg tudnak adni, mivel van saját kalkulációs rendszerük, illetve beszállítói háttérükből adódóan mindig tudnak beszállítót találni a kivitelezésre.
57. A Vegyépszer ajánlatának hibáiról elmondta: több pályázatuk volt folyamatban, leterheltek voltak. Nem is kérték számon a kollégáikon a vesztes ajánlatot. Nem tudja, hogyan fordulhatott elő, hogy csak egy érvényes ajánlat volt.
58. Nem tud arról sem, hogy a pályázat beadása előtt megkeresték volna egymást az eljárás alá vont vállalkozások. A Hídépítő-t az eredményhirdetés után sem keresték meg annak érdekében, hogy annak alvállalkozói legyenek.

I.5. A vizsgálat álláspontja

59. A GVH vizsgálói azt a kérdést vizsgálva, hogy milyen okból érkezett be csak egyetlen érvényes és három érvénytelen ajánlat, nem tartották megállapíthatónak, hogy annak háttérében bármely, az eljárás alá vont vállalkozások közötti akaratgyezség állt volna.
60. A felek közötti előzetes kommunikációra utalhatott az a körülmény, hogy az érvénytelen ajánlatot benyújtó Strabag utóbb a nyertes konzorciumi tag, a Hídépítő alvállalkozójaként jelenik meg. A felek beadványa és a meghallgatások alapján azonban arra derült fény, hogy az alvállalkozói tárgyú megkeresésekre a pályázat 2006. augusztus 2-i eredményhirdetése után került sor.

II. Jogi értékelés

II.1. A versenykorlátozó megállapodások tilalma

61. A Tpv. 11.§-ának (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztisztviselőnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. A (2) bekezdés a) pontja szerint e tilalom vonatkozik különösen a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására, d) pontja szerint a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.
62. Versenyjogi szempontból nem akkor jön létre egy, a Tpv. 11.§-ába ütköző megállapodás, ha azt a szerződő felek a polgári jogi vagy társasági jogi alapon érvényesen aláírják, hanem akkor, amikor a megállapodásban rögzítettek vonatkozóan a felek közötti akaratgyezség megállapítható. A versenyjogi értelemben tiltott megállapodáshoz nem szükséges feltétel az, hogy az polgári jogi vagy társasági jogi értelemben érvényes legyen, illetve az sem, hogy az bármilyen írásbeli formát öltson. Szükséges és egyben elegendő feltétel, ha az érintett felek akaratgyezsége megállapítható vagy a felek megállapodásra utaló magatartást tanúsítanak.
63. Míg a megállapodás valamely versenykorlátozó magatartás formája, addig annak példálózóan felsorolt tiltott tartalmát a Tpv. 11. §-ának (2) bekezdése rögzíti. Mivel az (1) bekezdés a megállapodási tilalom versenyjogi indokait, a tiltott magatartás lehetséges versenykövetkezményeit is részletezi, a törvényben nevesített tilalmazott magatartás esetén [Tpv. 11. § (2) bekezdés a)–h) pont] a jogsértés megállapíthatóságához nem is kell bizonyítani, hogy a nevesített tiltott magatartásnak van-e vagy lehet-e versenykövetkezménye, mert a törvényi nevesítésből az következik, hogy a törvény eleve feltételezte hátrányos versenykövetkezmények bekövetkezhetőségét.

64. A Tpv. 11. §-a igen széles körben határozza meg az általa tilalmazott magatartásokat. Egyaránt tiltja a két vagy többoldalú, megállapodás vagy összehangolt magatartás formáját öltő versenyellenes magatartásokat, illetve három magatartásformát fogalmaz meg: olyanokat, amelyek a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozzák, ilyen hatást fejthetnek ki vagy ilyen hatást fejtenek ki.
65. Egy magatartás versenyhatásai az érintett piacon vizsgálhatók. A Tpv. 14.§-ának (1) bekezdése alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi piac figyelembe vételével kell meghatározni. A piac meghatározásának alapvető célja mind a termékek, mind a földrajzi dimenziójában az, hogy azonosítsa a vállalkozás azon tényleges versenytársait, amelyek képesek korlátozni a megállapodásban érintett vállalkozások magatartását és megakadályozni azokat abban, hogy a tényleges verseny kényszerítő erejétől függetlenül viselkedjenek.
66. A jelen esetben érintett piacnak a Versenytanács a Pomáz, Orlovác és Szelistye városrész út- és csapadékelvezetési munkálatait tekintette.

II.2. Az eljárás alá vontak magatartásának értékelése

67. Jelen eljárásban feltárt tényállás alapján két körülmény támaszthatta alá a jogsértés gyanúját: a három érvénytelen pályázat, illetve a Strabag alvállalkozóként történő bevonása.
68. A versenytanács a rendelkezésre álló bizonyítékokat egybevetve arra a következtetésre jutott, hogy jelen esetben az esetleges jogsértésre utaló körülmények önmagukban nem elegendők a versenykorlátozó megállapodás vagy összehangolt magatartás megállapításához.
69. A három érvénytelen pályázat gyanúra adhatott okot, azonban a jogsértés megállapítására – egyéb bizonyítékok hiányában - nem. Nem derült ugyanis fény olyan bizonyítékokra, amely cáfolná az eljárás alá vontak által előterjesztett, adminisztrációs hibára vonatkozó, életszerűnek tűnő magyarázatokat.
70. A Strabag alvállalkozóként történő utólagos bevonása szintén jogsértésre utaló nyom lehetne, de a jelen körülmények között, annak jogszerű és ésszerű magyarázatát adták a vállalkozások, mely magyarázat nem kérdőjelezhető meg a bizonyítékok alapján.
71. Az eljárás alá vontak közötti a pályázatok beadását megelőző kommunikációra utaló körülményt szintén nem tudott feltárni sem a vizsgálat, sem pedig a Versenytanács. A pályázat lezárultát követően volt kommunikáció a vállalkozások között, ez azonban nem minősül versenyjogot sértőnek.

72. A Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pontjának második fordulata szerint az eljáró versenytanács az eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg a törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény. A fentieknek megfelelően a Versenytanács a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.
73. A jogorvoslati jogot a Tpv. 81. § (1) bekezdése – tekintettel a 72. § (1) bekezdés a) pontjára - biztosítja.

Budapest, 2007. július 09.